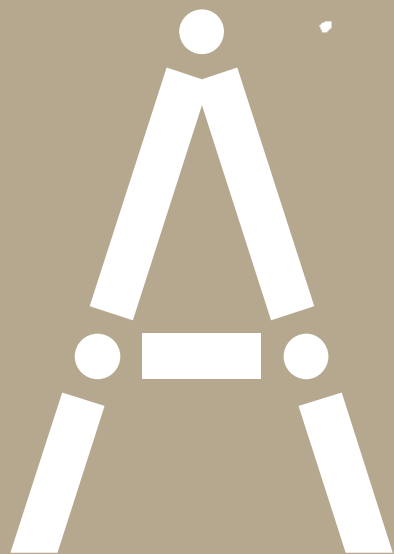

Archipelago

Network

Archipelago

Network

Αποστολή → Έρευνα και καταγραφή της απειλούμενης οπτικοακουστικής κληρονομιάς, του πολιτισμού και της υλικής γνώσης των Κυκλάδων.

Ποιοι είμαστε

→ Το Δίκτυο Αρχιπέλαγος είναι μια πρωτοβουλία για την έρευνα και την τεκμηρίωση της απειλούμενης οπτικοακουστικής κληρονομιάς και της υλικής γνώσης των Κυκλάδων. Μέσα από δράσεις αποκατάστασης και διατήρησης αρχαιακού υλικού, διεπιστημονικά προγράμματα φιλοξενίας (residencies) και δημόσια προγράμματα, αναδεικνύει το κυκλαδίτικο αρχιπέλαγος ως εργαστήριο επιτόπιας έρευνας και παραγωγής γνώσης, θέτοντας στο επίκεντρο καίρια κοινωνικά και οικολογικά ζητήματα της εποχής μας.

Όραμα

Το όραμα του Δικτύου Αρχιπέλαγος είναι να διατηρήσει, να προωθήσει και να αναδείξει την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά της νησιωτικής Ελλάδας σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, με στόχο:

- Να ενδυναμώσει τις τοπικές κοινωνίες προκειμένου να αναπτύξουν και να διατηρήσουν μια κοινότητα που ευημερεί επί τη βάση κοινά προσβάσιμης γνώσης και κουλτούρας
- Να διασφαλίσει τους πόρους, τις δεξιότητες, τις τεχνολογίες και τις κοινωνικές αξίες που είναι απαραίτητες στη δημιουργία και τη διατήρηση του υλικού κόσμου του κυκλαδίτικου αρχιπελάγους
- Να εγκαινιάσει τη δημιουργία ενός συνεργατικού ψηφιακού αποθετηρίου αρχειακού υλικού και έρευνας ανοικτής πρόσβασης
- Να καλλιεργήσει ένα περιβάλλον διατοπικής έρευνας και επιτόπιων δημόσιων προγραμμάτων

Βασικά στοιχεία

Ψηφιακό αποθετήριο

→ Μια ολοκληρωμένη συλλογή όλου του οπτικοακουστικού υλικού και των σχετικών μεταδεδομένων που συλλέγονται κατά τη διάρκεια των αρχειακών δραστηριοτήτων και των ερευνητικών προγραμμάτων του Δικτύου Αρχιπέλαγος.

Διαδικτυακή πλατφόρμα

→ Ένας δικτυακός τόπος ανοικτής πρόσβασης στον οποίο ταξινομείται και παρουσιάζεται τακτικά το ψηφιοποιημένο υλικό.

Πρόγραμμα φιλοξενίας

→ Ένα ερευνητικό πρόγραμμα φιλοξενίας με σκοπό την παραγωγή νέων έργων προσκαλεί μελετητές, επιστήμονες, καλλιτέχνες και ακτιβιστές για να ασχοληθούν με το συλλεχθέν αρχειακό υλικό και την πολιτισμική γνώση της περιοχής των Κυκλάδων.

Δημόσια προγράμματα

→ Το δημόσιο πρόγραμμα του οργανισμού περιλαμβάνει μια σειρά από δημόσιες παρουσιάσεις, προβολές, εκθέσεις, εργαστήρια και δημοσιεύσεις που εστιάζουν σε συγκεκριμένες θεματικές και δράσεις του.

Αγγειοπλαστική της
Σίφνου
(σε εξέλιξη)

Με στόχο την τεκμηρίωση και την προώθηση της μοναδικής αγγειοπλαστικής τέχνης της Σίφνου, το Δίκτυο Αρχιπέλαγος ξεκινά ένα πολυεπίπεδο ερευνητικό πρόγραμμα σε συνεργασία με τον Σύλλογο Αγγειοπλαστών Σίφνου και την ομάδα εργασίας του Μουσείου Κεραμικής Σίφνου. Το ψηφιοποιημένο αρχειακό υλικό περιλαμβάνει μεταξύ άλλων εκατοντάδες φωτογραφίες, καθώς και κασέτες, ταινίες Super 8, σκίτσα και διαγράμματα. Στο πλαίσιο του προγράμματος έχουν παραχθεί δεκατρία ντοκιμαντέρ μικρού μήκους, τα οποία επικεντρώνονται στην ιστορία και την τρέχουσα δραστηριότητα ενεργών εργαστηρίων αγγειοπλαστικής, ενώ τα ερευνητικά αποτελέσματα περιλαμβάνουν ένα ψηφιακό έργο που θα υλοποιήσουν από κοινού η Lydia Matthews (Parsons School of Design) και η Ζωή Κεραμέα, εικαστικός, καθώς και μια μονογραφία της Ιωάννας Θεοχαροπούλου (Πανεπιστήμιο Cornell).

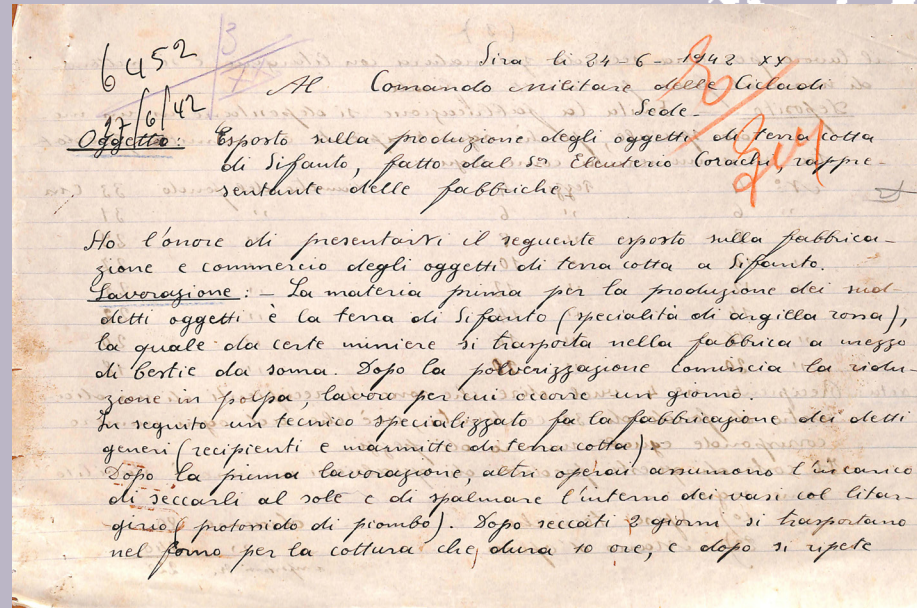
Η δράση χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Archipelago

Network

1

2

3

4

Λεζάντες:

1. Ξεφόρτωμα μαγειρικών σκευών στο Βαθύ, γ. 1960.
2. Τελωνειακή δήλωση ιταλικής κατοχής για είδη αγγειοπλαστικής, γ. 1942.
3. Στέγνωμα μαγειρικών σκευών στον Πλατύ Γιαλό γ. 1980.
4. Οικογένεια Καλογήρου, γ. 1975.

Archipelago

Network

Ναυτικές τέχνες των
Κυκλάδων
(σε εξέλιξη)

Με επίκεντρο τα νησιά του Κουφονησίου, της Αμοργού, της Πάρου, της Σαντορίνης και της Σύρου, το έργο αυτό επιδιώκει να καταγράψει τα συνυπάρχοντα συστήματα γνώσης και τις πρακτικές της παραδοσιακής ξυλοναυπηγικής, της αλιείας μικρής κλίμακας και της παραδοσιακής μεταφοράς φορτίων με σκοπό την προστασία και την προώθησή τους, παρέχοντας μια μόνιμη καταγραφή τόσο άυλων όσο και υλικών στοιχείων τους. Σε συνεργασία με τοπικούς εταίρους, όπως η Δημοτική Κοινότητα Κουφονησίου, ο Αλιευτικός Σύλλογος Αμοργού, το Πάρκο Πάρου, το Santorini Archive Project και το Βιομηχανικό Μουσείο Σύρου-Ερμούπολης, σημαντικά τοπικά αρχεία έχουν εντοπιστεί και ψηφιοποιηθεί. Η παράλληλη εθνογραφική έρευνα που διεξάγεται σε κάθε νησί περιλαμβάνει πάνω από δεκαπέντε συνεντεύξεις με βασικούς πληροφοριοδότες, καθώς και σύγχρονη φωτογραφική και βιντεοσκοπημένη τεκμηρίωση της παραδοσιακής ναυπηγικής, αλιευτικής και ναυτιλιακής δραστηριότητας. Τα αποτελέσματα του έργου περιλαμβάνουν έναν διαδραστικό ψηφιακό χάρτη των πέντε νησιών, μια σειρά ταινιών ντοκιμαντέρ, μια έκδοση και δημόσια προγράμματα.

Archipelago

Network

1

2

3

4

Λεζάντες:

1. Καταγραφή ναυπηγείου Αρμένη (Σαντορίνη).
2. Κατασκευή καϊκιού στα Κατάπολα (Αμοργός), γ. 1980.
3. Καρτ ποστάλ από το λιμάνι της Νάουσας (Πάρος), γ. 1975.
4. Αρχαϊκές διαφάνειες από τη συλλογή του Οθωνα Κάπαρη (Πάρος), γ. 1970.

Communities Between Islands

(σε εξέλιξη)

Το *Communities Between Islands* είναι ερευνητικό καλλιτεχνικό πρόγραμμα φιλοξενίας (residency) με βάση την κοινότητα τριών οργανισμών σε τρία νησιά της Μεσογείου: την Providenza στην Κορσική (Γαλλία), το Cherimus στη Σαρδηνία (Ιταλία) και το Δίκτυο Αρχιπέλαγος στη Σύρο (Ελλάδα). Από τον Σεπτέμβριο 2023 έως το τέλος του 2024, εννέα διεπιστημονικοί διεθνείς καλλιτέχνες έχουν προσκληθεί να ταξιδέψουν και να περάσουν πέντε εβδομάδες σε αυτά τα νησιά για να διοργανώσουν εργαστήρια ενεργοποιώντας τις κοινότητες και να δημιουργήσουν νέες αναθέσεις που σχετίζονται με τοπικές νησιωτικές θεματικές και πραγματικότητες. Η εν εξέλιξη διαδικασία και τα αποτελέσματα της έρευνάς τους θα εκτεθούν σε συνεργασία με τοπικούς καλλιτεχνικούς θεσμούς (FRAC Corsica, Museo Nivola και Διεθνές φεστιβάλ Κινηματογράφου Σύρου) και δήμους (Mairie de Bastia και Comune di Perdaxius). Για το πρώτο μέρος του προγράμματος φιλοξενίας του CBI οι καλλιτέχνες Marianne Fahmy (Αίγυπτος), Latent Community (Ελλάδα) και Elke Marhofer (Γερμανία) έχουν προσκληθεί να ταξιδέψουν στην Κορσική και τη Σαρδηνία, με τελικό προορισμό τη Σύρο, όπου θα παρουσιάσουν μέρος της τρέχουσας έρευνάς τους το τελευταίο Σαββατοκύριακο του Σεπτεμβρίου 2023.

Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Mirrors: Trans-Mediterranean Archive Dialogue

(σε εξέλιξη)

Το *Mirrors* στοχεύει στην ανταλλαγή τεχνογνωσίας σχετικά με την αρχειακή πρακτική και την διαμοίραση περιεχομένου μεταξύ του Δικτύου Αρχιπέλαγος, του Cimatheque - Alternative Film Center (Κάιρο, Αίγυπτος), ενός κοινοτικού κινηματογραφικού αρχείου και χώρου προβολών, και της UMAM Documentation and Research (Βηρυτός, Λίβανος), μιας ΜΚΟ που επιδιώκει να απευθυνθεί στην ιστορική μνήμη του Λιβάνου μέσω της διατήρησης και ανάδειξης αρχείων. Τα εργαστήρια που φιλοξενεί κάθε οργανισμός οδηγούν σε ένα από κοινού δημοσιευμένο εγχειρίδιο σχετικά με τις βέλτιστες αρχειακές πρακτικές για τα πνευματικά δικαιώματα και την διατήρηση οπτικοακουστικού υλικού, που σχετίζονται με τις πολυποίκιλες κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες της Νότιας Μεσογείου και της περιοχής MENA.

Η συνεργασία υλοποιείται από την Culture Resource & MitOst και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ναυπηγική παράδοση στη
Σύρο σήμερα

(2021-2022)

Η δράση αυτή καταγράφει την πολιτιστική κληρονομιά και την απειλούμενη υλική γνώση που σχετίζεται με την παραδοσιακή ξυλοναυπηγική στη Σύρο σήμερα. Εκατοντάδες αρχεία, φωτογραφίες και σχέδια από ιδιωτικές και δημόσιες συλλογές έχουν ψηφιοποιηθεί, ενώ έγινε παραγωγή μιας σειράς πέντε ντοκιμαντέρ μικρού μήκους σε συνεργασία με ισάριθμους ενεργούς ξυλοναυπηγούς του νησιού. Ο ξυλοναυπηγός, κινηματογραφιστής και εθνογράφος Maurizio Borriello δημιούργησε μια εκτεταμένη σειρά φωτογραφιών, καταγράφοντας παραδοσιακές τεχνικές αποθήκευσης και διατήρησης πλοίων στο νησί, ενώ η αρχιτέκτονας και θεωρητικός Ιρίς Λυκουριώτη δημιούργησε μία μονογραφία και μία σειρά διαγραμμάτων οπτικοποιώντας τις δυναμικές μεταξύ των παραδοσιακών ναυπηγείων στη Σύρο και των ευρύτερων κοινωνικο-οικονομικών επιρροών.

Το πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος και το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.

archipelagonetwork.org/el/project/boatbuilding-on-syros-today/

1

2

3

4

Λεζάντες:

1. Καταγραφή του Ναυπηγείου «Φουσκής»
2. Ναυπηγείο Βλάμης, γ. 1995.
3. Ναυπηγείο Ταρσανάς, γ. 1986
4. Ναυπηγείο Ταρσανάς, γ. 1965

Ψηφιακό Βοτανολόγιο
Ανθεμίσ
(2021-2022)

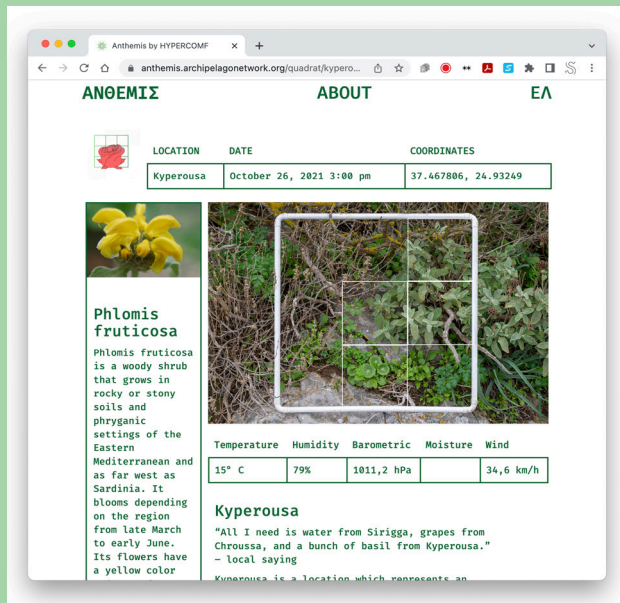
Το *Ανθεμίσ* είναι ένα ψηφιακό βοτανολόγιο που σχεδιάστηκε σε συνεργασία με την καλλιτεχνική ομάδα Hypercomf. Καταγράφει τη φυτική βιοποικιλότητα στη Σύρο, αξιοποιώντας φωτογραφικούς καμβάδες βοτανικών κοινοτήτων ως πλαίσια για πληροφορίες για συγκεκριμένα είδη, ακριβή γεωεντοπισμό και μετεωρολογικά δεδομένα. Περιλαμβάνει την ανάπτυξη μιας προσαρμοσμένης εργαλειοθήκης για τη δημιουργία αυτών των μετρήσεων, που διατίθεται σε τοπικούς βοτανολόγους, σε λάτρεις της φυσικής βιοποικιλότητας και σε σχολεία για τη δημιουργία περαιτέρω καμβάδων. Στόχος είναι να αποτελέσει μια εκπαιδευτική πλατφόρμα, που ενεργοποιεί την κοινότητα και ενθαρρύνει τη συζήτηση σχετικά με αρχεία που αφορούν την οικολογία με προσανατολισμό στην επιστήμη των πολιτών (citizen science), διερευνώντας πώς η τεχνολογία μπορεί να αποτελέσει αρωγό στη δημιουργία τους και πώς οι κοινωνίες ανθρώπων και φυτών εξελίσσονται αλληλεπιδρώντας η μία με την άλλη στις Κυκλάδες.

Το πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος και το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.

archipelagonetwork.org/el/project/anthemis/

Archipelago

Network

1

2

Λεζάντες:

1. Στιγμιότυπο οθόνης από το ψηφιακό βοτανολόγιο Ανθεμής, Νοέμ. 2021.
2. Το Hypercomf στο πεδίο, Νοέμ. 2021.
3. Το Hypercomf στο πεδίο, Νοέμ. 2021.
4. Λεπτομέρεια από τον φωτογραφικό καμβά στα Λαζαρέτο.

3

4

Ομάδα

Η ομάδα του οργανισμού, με έδρα την Σύρο και την Αθήνα, αποτελείται από άτομα με μεγάλη εμπειρία στη διατήρηση και την παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού, την υλοποίηση προγραμμάτων φιλοξενίας και πολιτιστικών δραστηριοτήτων, καθώς και στην διαχείριση και τον συντονισμό έργων μεγάλης κλίμακας. Παράλληλα, εξωτερικοί σύμβουλοι παρέχουν την τεχνογνωσία και την εμπειρία τους ad-hoc σε τομείς όπως η ψηφιοποίηση, ο νόμος περί πνευματικής ιδιοκτησίας και συγκεκριμένες πληροφορίες σε πεδία που σχετίζονται με το εκάστοτε πρότζεκτ.

Ιδρυτής, επικεφαλής ερευνητής
Jacob Moe

Διαχείριση έργου
Στεφανία Κουτσουπιά

Επικοινωνία
Μαρία Πακτίτη

Νομικός σύμβουλος
Σταύρος Κουταλάς

Σύμβουλος ανάπτυξης
Αργυρώ Μεσημέρη

Διευρημένη ομάδα
Χρήστος Γαρταγάνης, Μαρίνα Μαρκέλλου, Διονύσης Νοταράκης, Μιράντα Βακόνδιου

Συμβουλευτική επιτροπή
Ευάγγελος Αθανασίου, Τζελίνα Χαρλαύτη, Toby Lee, Mark Mazower, Rick Prelinger

Archipelago

Network

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ευχαριστούμε